

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME IV.—LETO IV.

CLEVELAND, OHIO TOREK (TUESDAY) MAY 3rd 1921

St. 103.

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c.

ŠTRAJK STAVBINSKIH DELAVCEV, TISKARJEV IN MORNARJEV JE V TEKU.

CLEVELANDSKI TESARSKI DELODAJALCI BODO PRENEHALI S PRIZADEVANJEM ZA UVEDBO ODPORTE DELAVNICE. — DO 25.000 STAVBINSKIH DELAVCEV V CLEVELANDU STAVKA. — ŠTEVILO STAVKUJOČIH TISKARJEV V CLEVELANDU ZNAŠA 1.200. — STAVKA MORNARIŠKIH DELAVCEV V TEKU.

Sinoči se je vršila seja clevelandskih tesarskih delodajalcev, ki so po dvournem razmotrivanju sklenili, da se resolucijo za uvedbo odpote delavnice položi na stran, in sicer se je za zavrnitev tozadevne resolucije izrekla precejšnja večina tesarskih kontraktorjev, kar znači, da mora biti štrajk tesarjev jako učinkovit, ker drugače bi delodajalci nikdar ne napravili kaj takega.

Sklenilo se je, da se resolucijo preloži na sejo, ki se ima vršiti prihodnji mesec, ki pa se bo morda pod temi okolščinami vršila že prihodnji teden.

Ta odločitev tesarskih delodajalcev se smatra tem bolj važnim iz razloga, ker se misli, da bodo tudi ostali stavbinski delodajalci sledili vzgledu tesarskih kontraktorjev.

Unijski tesarji so na štrajku že od 25. aprila, ko so kontraktorji uveljavili 90-centno plačo od ure mesto prejšnje lestvice, ki je določala \$1.25 od ure.

Kontraktorji priznavajo, da je včeraj zaštrajkalo od 10.000 do 25.000 unijskih stavbinskih delavcev, ki ne marajo sprejeti zahtevanega znižanja. Na delu je ostalo nekaj delavcev, ki so uposljeni pri manjših kontraktorjih, medtem ko so dela velikih kontraktorjev docela ustavljena. Kot poroča tajnik stavbinskih obrti, se štrajka niso vdeležili plumburji in pleharji (sheet metal workers).

Clevelandski tiskarji na štrajku.

V Clevelandu je zastavkalo včeraj tudi 1.200 tiskarjev in knjigovezov. Prizadete pa niso tiskarne, kjer se tiskajo časopisi. Tiskarji zahtevajo 44-urni teden, ki jim je bil obljubljen tekom vojne, delodajalci pa tega ne marajo dovoliti.

150 pekov tudi stavka.

V teku je tudi stavka 150 pekov, ki so zaposleni v 12 različnih judovskih pekarnah. Peki zahtevajo zvišanje plače od \$50 na \$55 na teden in od \$55 na \$60. Sedaj se vršijo pogajanja.

Clevelandski šolski odbor je včeraj sprejel resolucijo, da bo tekom meseca maja vsem stavbinskim delavcem plačeval stare plače, toda s sporazumom, da kadar pride do nove mezdne pogodbe, bodo ali morali delavci vrtniti nekaj od svojega zaslužka ali pa jim bo šolski odbor še nekaj pridal. Včeraj je bilo vse delo pri šolskih napravah ustavljeno, toda pričakuje se, da bodo v oči-gled včeraj sprejetega sklepa odbora danes šli nazaj na delo.

Mestna vlada na stališču delodajalcev.

Mestna vlada je zavzela stališče koncilu stavbinskih delodajalcev, namreč da bo od 1. maja plačevalo znižane plače, potem pa v soglasju s novim delovnim sporazumom. Kot posledica te odločitve se je vse delo pri zgradbi nove mestne bolnišnice ustavilo.

500 mizarjev stavka proti odločitvi sodnika.

Ko je sodnik Phillips odločil, da se morajo plače mizarjev znižati od \$1 na 70c od ure, je odšlo na stavko 500 mizarjev.

Mizarji delodajalci so odrekli vse vezi z unijo, in namenjajo uvesti odpoto delavnico.

Električarji proti znižanju.

Električarji so včeraj glasovali glede predlaganega znižanja plače na \$1 od ure in so to znižanje soglasno zavrnili. Popoldne se je vršila konferenca z zastopniki delodajalcev, toda brez uspeha.

Tajnik unije izjavlja, da bo unijska posameznimi delodajalci in pri-čakuje se, da bo pred koncem tedna 65 procentov od 1.200 članov že na delu.

Kot se poroča, je vodstvo po-

vseh livarnah (fondrah) Cleve-landa včeraj nabilo naznanila, da se bo plače znižalo od 90c od ure na 75c. Tajnik livarjev, F. L. Baugartner, izjavlja, da se bo sklicalo sejo, na kateri se bo u-krenilo, kakšne korake se ima podvzeti v oči-gled te akcije.

Kot se poroča, je od štrajka ti-skarjev prizadetih tudi večji del onih tiskarn, ki ne priznavajo u-nije. Na sinočni seji unijskih ti-skarjev je bilo poročano, da je več manjših tiskarn že podpisalo pogodbo za uvedbo 44-urnega tedna in po tem so se delavci vr-nili na delo. Delodajalci so tudi sinoči obdržali sejo, na kateri so izjavljali, da je 44-urni teden iz ekonomskega stališča nemogoč (tako so nekoč govorili tudi o 48-urnem delu) in da se bodo do konca borili proti njegovi uvedbi.

Irska dobi domačo upravo.

Dublin, 2. maja. — Ta teden bo zapisano v zgodovini eno iz-med najvažnejših in najpomemb-nejših poglavij v zgodovini irske ga naroda. Prenehalo bo uprav-ljanje Irske direktno iz Londona, ki je bilo v veljavi zadnjih 120 let. Obenem bo ta teden ustoli-čen irskim lord lajtnantom lord Talbot, ki je prvi katoličan, ki je zavzemal to mesto v novejšem času.

Toda medtem ko bi bili Irči te-reči v prejšnjih časih smatrali iz-redno važnim, pa se zdaj za vse to skoro ne zmenijo ne, kajti nji-hov cilj sedaj ni več samoupra-va, temveč popolna odločitev od Anglije in stvaritev neodvisne irske republike.

Jutri bo zaprisežen lord Talbot z običajnimi ceremonijami, toda njegov nastop v dublinski grad bo bolj priprost; ne bo niti obič-čajnega piskanja fanfar niti dru-gih obsežnih ceremonij. Pozne-je bo lord Talbot izdal prokla-macijo, glasom katere se, hosta sešla parlamenta za severni in južni del Irske.

Belfast, 2. maja. — V soboto je dvajset mož napadlo poštne u-rad v Faterfordu in pobralo ves denar. Blizu Kenmare je bil u-stavljen neki bolniški vlak. Sin-fajnovci so vzeli z vlaka 22 po-stelj, večjo množino posteljnih pogrinjal in rjuh ter nekaj zdrav-niških instrumentov.

V nedeljo so bili ubiti trije stražniki. V soboto je bila v Limericku zagnana bomba v sku-pino policistov. Štirje so bili ra-njeni.

— Maslo se je pocenilo za 4 cente pri funtu pri prodaji na drobno. V zadnjih desetih dneh se je pocenilo za celih 16 centov pri funtu. Najboljše maslo se kupi danes lahko za 39 do 42 centov funt.

Stavka mornarjev odrejena.

New York, 2. maja. — Brez-žične postaje poročajo, da so po-brale naslednjo anonimno poro-čilo: "Vse unijske mornariške de-lavce so proglasile stavko. Vsi unijski delavci naj ob prihodu v pristanišče odidejo na štrajk."

Računa se, da bo štrajk mor-nariških delavcev zadržal v Fila-delfiji 200 parnikov, v New Yorku pa okrog 100. Štrajk je pro-glašen, ker hočejo lastniki parni-kov uvesti 10-procentno znižanje plače. Unijski voditelji izjavlja-jo, da se bo stavke vdeležilo na 125.000 mož.

10.000 tiskarjev na stavki.

Računa se, da je širom Zdu-ženih držav na štrajku okrog 10.000 tiskarskih delavcev. Ve-liko tiskarn je že privolilo v u-vedbo 44-urnega tedna. Priza-detih je samo par časopisov.

Iz Minnesote in Wisconsinu se poroča, da je zastavkalo 1300 delavcev, ki so zaposleni pri iz-delavi papirja.

Lastniki parnikov zavrnili pred-log trgovskega tajnika Hooverja.

New York, 2. maja. Zyeza a-meriških parobrodskih lastnikov je zavrnila sugestijo trgovskega taj-nika Hooverja, da bi se spor med mornariškimi delavci in deloda-jalci predložil komisiji treh mož, ki bi ne bili vladni uradniki. S tem je zaprta zadnja pot za mir-no poravnavo. Štrajk mornarjev se izvaja že po vseh pristaniščih ob Atlantiku. Delavci so po ve-čini dali lastnikom 24 ur odloga, predno so nehali z delom.

Tiskarji v Toledo štrajkajo.

Toledo, O., 2. maja. — Ker delodajalci niso marali ugoditi zahtevi za 44-urni teden, so da-

Haywood se vrne?

Chicago, 2. maja. — Prvo di-direktno poročilo od William Haywooda, bivšega voditelja I. W. W. v Združenih državah, ki je odšel v Rusijo, ko bi se bil moral izročiti v roke oblastim, da ga zapro, je prišlo včeraj na nje-govega odvetnika Otto Christen-sena. Poročilo, ki je datirano 25. aprila, in ki prihaja iz Kristiani-je, pravi, da je Haywood dospel v Moskvo, in da pripravlja kon-ferenci zveze industrijskih uni-j in tretje internacionale.

Poročilo tudi pravi, da se bo Haywood po končani konferenci vrnil v Združene države, in da se bo izročil oblastim, da presta-ne svojo 20letno kazen radi kr-šenja špijonažnega zakona.

Izmed 47 obsojenih članov I. W. W. organizacije se jih devet ni javilo, da nastopijo naloženo kazen. Šesteri od pogrešanih so prominentni voditelji I. W. W. gibanja. Trije so baje v Rusiji. Med temi sta Haywood in Vla-dimir Sosijev. Charles Rothf-ser, ki se ga tudi pogreša, je baje v Čehoslovakiji. Pogreša se tudi George Andrejčine, Fred Jakola iz Dulutha in Leo Lauka. Ti so najbrže še v Združenih državah.

NEMCI DOBILJO BOGATE ŠLE-ZIJSKE OKRAJE.

Berlin, 2. maja. — Medzave-zniška komisija je pravkar izde-lala poročilo, ki se je sedaj pre-dložilo najvišjemu zavezniškemu koncilu v odobritev. Glasom te-ga poročila ima Nemčija dobiti vse bogate šlezijske okraje, radi katerih se je s Poljsko vrtil tako ljut boj. Poljska ima glasom od-ločitev medzavezniške komisije dobiti okraje Pless, Rybnik in Katowitz. Ozmilje, ki je izro-čeno Nemčiji, obsega vse naj-boljše premogovne okraje in in-dustrijska središča.

nes zaštrajkali tiskarji 12 tiskarn in tudi delavci v dveh knjigovez-nicah.

14 tiskarn je že ugodilo zahte-vi za 44-urni teden in delavci na-daljujejo z delom.

Položaj v Akronu.

Akron, 2. maja. — Danes je tu zaštrajkalo 350 zidarjev, 100 plasterjev in okrog 30 tiskarjev.

Sandusky, O., 2. maja. — Tu se vrši stavka unijskih tesarjev, zidarjev, pleharjev, barvarjev in dekoraterjev.

Warren, O., 2. maja. — Tu je danes zastavkalo 2000 unijskih stavbinskih delavcev, ko so delo-dajalci sprejeli resolucijo za od-prto delavnico. Tudi tukajšnji brivci so danes zaštrajkali, ker se jim je znižalo plače.

Youngstown, 2. maja. — Po-leg 3500 stavbinskih delavcev je danes tukaj zastavkalo tudi 40 delavcev Pennsylvania and Ohio Electric Co.

Lorain, O., 2. maja. — Vsi u-nijski stavbinski delavci so da-nes odšli na stavko, ko se je zvedelo, da hočejo delodajalci znižati plače za 20 procentov. Tudi tiskarski delavci v dveh ti-skarnah so prenehali z delom.

1500 klavniških delavcev na štrajku.

Chicago, 2. maja. — Danes je tu zastavkalo 1500 klavniških de-lavcev, ko se jim je hotelo zniža-ti plače za 8 centov pri uri.

Predsednik unije pravi, da bo štrajk še pred večerom ustavi-l delo tudi po drugih departmen-tih klavnic.

Philadelphia, 2. maja. — Vse stavbinsko delo v mestu je ustav-ljeno, kajti vsi delavci so zastav-kali. Število stavkarjev znaša okrog 60.000.

Odgovor na Schwab-ov napad na de-lavce.

New York, N. Y. — Obdolž-be, ki jih je pretekli četrtek na-peril proti ameriškemu delavstvu jeklarski magnat Charles Schwab češ, da življenski standard ameri-ških delavcev v jeklarski indu-striji onemogoča uspešno kompe-ticijo z Nemci, se zavrača kot neutemeljene in neodgovarjajoče resničnim faktom.

Resnica namreč je, da so vsi jeklarski delavci te dežele, všteti-ši kovinske rudarje, železničarje na jeklarskih progah, docela ne-organizirani. Večji del jeklar-skih delavcev še danes dela po 12 ur na dan. Poleg tega ima a-meriška industrija velikanske pre-dnosti z ozirom na rudo, pre-mog, vodno in železniško trans-portacijo, in tudi plače pretežne večine delavcev so v železni in jeklarski industriji zelo nizke.

Medtem pa je resnica, da so jeklarski delavci v Evropi močno organizirani, in prav posebno še v Nemčiji, kjer je vsepovsod u-veljavljen osem-urni dan.

J. A. Fitch, ki je poznan pro-učevalec razmer v ameriški je-klarski industriji, pravi z ozirom na brutalno postopanje jeklar-skega kapitalizma napram delav-cem sledeče:

"Združene države, so edina jeklarska dežela, kjer se še tole-rira 12-urni delavnik. U. S. je-klarska korporacija na vse načine odlašja in zavrača odpravo 12-ur-nega delavnika. Ob vsaki priliki se navaja vzroke, zakaj je od-prava nemogoča. Najprej so re-kli, da tega ni mogoče napraviti, dokler tega ne napravijo tudi tu-jezemske tekmovalci. Sedaj je osemurni delavnik v inozemstvu povsod uveljavljen. Francija je postavilniš potom odpravila 12-urni delavnik, Nemčija tudi, in itotako tudi Anglija. Potem so prišli jeklarski magnati na dan z novim izgovorom. Dejali so, da to ni mogoče, ker jim primanj-kuje delavcev. Sedaj pa delav-cem nič več ne primanjkuje, zato se izgovarjajo, da cena produk-cije enomogočje, da bi se od-pravilo 12-urni delavnik. Najno-vejši argument Schwaba proti znižanju delavnih ur pa je, da delavci sami tega ne želijo, med-tem ko je poznano dejstvo, da je leta 1919 300.000 mož preneha-lo z delom, da protestirajo proti dolгим delavnim uram.

"Koliko časa pa bo javnost čakala na dobro voljo jeklarske korporacije. Ako ima organizirana družba kaj moči, tedaj se bi gotovo dala najti pot, da se na-pravi konec dolgemu delavniku v jeklarski industriji. Kongres bi moral nekaj napraviti, da bi se v jeklarski industriji mesto dveh "šifrov" upeljalo tri, ter s tem uvedlo v njej oni delavski standard, ki ga zahteva današnja civilizacija."

6 UBITIH V ŽELEZNIŠKI NESREČI.

Bluefield, W. Va., 2. maja. — Ko je potniški vlak Norfolk and Western železniške družbe danes zavozil v štiri kare, ki so bile na-ložene s premogom, je bilo pri tem ubitih šest oseb, poškodova-nih pa 27. En vagon potniškega vlaka je bil docela predrt in raz-bit.

DAVIS ZA PROHIBICIJO.

Columbus, 2. maja. — Governor Davis je danes poslal lorasinskemu žu-panu Grallu zelo resno svarilo, da naj gleda na strožje izpolnjevanje prohibicije. V nasprotnem slučaju mu grozi z odstavljenjem od župan-stva.

ZDRUŽENE DRŽAVE SMATRAJO NEM-ŠKE POGOJE NEZADOVOLJIVIM.

NEMCI IMAJO 12 DNI ČASA, DA PRIDEJO NA DAN Z NOVIMI POGOJI. — ZAVEZNIKI EDINI GLE-DE POGOJEV IN FRANCIJA KLIČE NADALJ-NE REZERVE POD OROŽJE.

WASHINGTON, 2. maja. — Charles E. Hughes, a-meriški državni tajnik je nocoj odposlal nemški vladi noto, v kateri se jo pozivlja, da predloži istim "jasne, do-ločene in primerne" odškodninske pogoje. Ameriška nota se glasi:

"Vlada Združenih držav je prejela memorandum, ki ga je izročil ameriškemu komisarju dne 24. aprila-z ozirom na odškodnino dr. Simons.

"V odgovor izjavlja ta vlada, da ji je nemogoče priti do zaključka, da predlogi tvorijo bazo, na podlagi katere bi bilo mogoče voditi sprejemljiva razpravljanja. Zato ta vlada, iskreno želi, da pride do poravnave tega ve-levažnega vprašanja, nujno svetuje nemški vladi, da ta-koj stavi zaveznikom jasne, določene in primerne pred-loge, ki bi v vseh ozirih odgovarjali njenim upravičenim obligacijam. Kot se poroča, je ameriška vlada takoj ča-sa čakala z odgovorom vsled tega, ker je hotela biti si-gurna, kakšno da je stališče zaveznikov.

Zavezniki so se zjediniili.

LONDON, 2. maja. — Zavezniški najvišji koncil je nocoj prišel do zjedinenja glede odškodninskih zahtev, katere se bo stavilo Nemčiji.

Nemčiji se bo dovolilo 12 dni, da istim ugodí, ako pa tega ne napravi, tedaj bodo zavezniške čete zasedle okraj Ruhr.

V soglasju s tem sklepom je francoski ministrski predsednik Briand ob poldesetih telefoniral naročilo za mobilizacijo. Mobiliziralo se bo letnik 1919. Zavezniki bodo zahtevali, da Nemčija plača v celoti 6.600.000.000 funtov šterlingov, kar je toliko kot \$26.400.000.000. Pri-znava se sicer, da Nemčija ne more plačati vsako leto \$1.320.000.000, računa pa se, da lahko plača takoj \$400.000.000 in 25 procentov od vsega eksportiranega blaga.

Francoske čete na poti v Duesseldorf.

Francoski glavni stan, Mayence, Nemčija, 2. maja. — Nocoj je odšla od tu proti Duesseldorfu ena divizija pehote iz Maroka in ena divizija kavalarije in sicer pod poveljstvom generala Simona. Vojaštvo je bilo nalože-no na 15 vlakih.

Mož z dvema ženama aretiran.

Akron, 2. maja. — Ako je Guiseppa Sarniola misli, da je njegov dvo-ženski in dvo-dru-žinski problem z odločitvijo a-kronske policije že rešen, se je hudo zmotil.

Danes se nahaja Sarniola v je-či pod tehnično obdolžbo, da ne skrbi za svoje otroke. Njegove dve ženi, ena katerih je prišla semkaj pretekli teden z 8-letnim sinom, sta dobili povabilo, da ju-tri zjutraj prideta pred mladinsko sodišče. Na sodnijo bosta brez dvoma prišli obe, ako drugi ženi Sarniole tega ne prepreči vsak čas pričakovani obisk tete štokljke.

Guiseppa pravi, da se bo boril proti ločitvi od katerekoli izmed svojih žen, kajti ko je pretekli teden šel na policijo, da pomaga razrešiti njegov problem, so mu oblasti naročile, da naj gre kar domov, in da naj skrbi za svoji ženi in otroke kakor ve in zna.

Ko je bil danes Sarniola areti-ran, sta se potegovala zanj obe ženi. Dejali sta, da ni storil ni-česar napačnega, in da je pri-pravljen skrbeti za obe. Obe sta hoteli, da se jima dovoli iti z njim vred v ječo.

Problem je v resnici precej za-motan, kajti polimagije se Sar-niola ne more obtožiti, ker med-tem ko je s prvo ženo postavno poročen, pa je živel z drugo le v "divjem" zakonu.

Senator Reed za tr-govino z Rusijo.

Washington, D. C. — Senator Reed iz Missouri je mnenja, da vera, moralna načela in oblika vlade ne bi smela tvoriti nikake zavire z ozirom na trgovske od-nošaje.

Reed je govoril danes v pallog trgovanja z Rusijo in je hudo na-padal vlado radi njenega stališča napram sovjetski vladi. Dejal je: "Ko so se naši prvi očetje ob dohodu v Ameriko izkrcali, pre-čitali eno poglavje iz biblije in prosili božjega varstva, so takoj nato šli in izmenjali z Indijanci nekaj na vrvice nanizanih bis-e-rov za 100.000 akrov zemlje. Vedno smo trgovali s krvoločnim Turkom brez povpraševanja in trgujemo celo z nagimi Zuluka-fri."

Reed je na to dejal, da je ve-liko reči pri sovjetski vladi, ki mu niso po godu, toda izjavil je, da je to še vseeno najboljša vla-da, kar so jo imeli sedaj na Ru-siji, in da bi to ne smelo tvoriti ni-kake ovire pri trgovskih odnošajih.

"Z 4.000.000 delavci brez de-la in z Rusi, ki imajo zlato za na-kup, zakaj ne bi razvili z njimi trgovanja?" je vprašal Reed.

Reed je silno kritiziral držav-nega tajnika Hughesa in trgov-skega tajnika Hooverja. Dejal je, da je največji nezmisel, ako se trdi, da narod s takimi boga-timi naravnimi zakladi kot je ru-ski, nima z ničemer trgovati.

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation: 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Colliwood, Newburgh by mail..... 1 year \$5.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA STEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastnate in izdala za
Ameriško-Jugoslavenska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.
Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravljanje.
CLEVELAND, OHIO TOREK (TUESDAY) MAY 3rd 1921

TRGANJE PLAČ.

Naj takoj ob pričetku konstatiramo, da trganje plač ni nikdar upravičeno. Kadarkoli ali kjerkoli delavstvo sprejme znižanje plače, kar znači zmanjšanje vsakdanjega kosa kruha za delavce in njihove družine, to še ne pomeni, da je tako znižanje upravičeno, temveč da se je pod pritiskom razmer moralo sprejeti, akoravno ni bilo niti najmanj upravičeno. Znižanje plač ne predstavlja edine grenke doze, ki jo je delavstvo včasih prisiljeno vzeti, ker še ni dovolj solidarno, da bi se ob vseh prilikah protivilo organiziranim kapitalističnim zdravniškim.

Iza začetka brezposelnostne dobe, ki se je pričela pred enim letom, je razred delodajalcev začel s silno kampanjo, katere namen je bil in je še znižati delavske plače. V onih industrijah, v katerih delavci niso organizirani, so si delodajalci pomagali brez vsakih posebnih ceremonij.

Toda tega se v navadnem življenju nikdar ne nazivlje roparstvo ali tatvino, akoravno je resnica ta, da kdor vzame delavcu brez njegovega privoljenja plačo iz njegove mezdne kovrte, pravzaprav ni čisto nič boljši od cestnega roparja, ki človeka ustavi ob samotni ulici, mu nastavi na prsa revolver in mu pod grožnjo smrti vzame denar iz njegovega žepa. Moderni delodajalec ravno tako grozi z uničenjem življenja kot obcestni ropar. Podaj se, ali pa ti bom pokazal svojo moč, je deviza prvega kot drugega.

Današnji vladarji so celo toliko samopašni, da smatrajo trganje plač za zadevo, tikajočo se samo njih samih, in po njihovem mnenju je umešavanje delavstva nič drugega kot tiranstvo in diktatura proletarijata ter veliko izdajstvo napram narodu in zastavi.

Ta proces postavno dovoljenega ropanja se izvaja po vseh onih industrijah, kjer delavci niso organizirani, do skrajne meje. Nekoliko drugačna pa je stvar v organiziranih industrijah, kjer je organizirana moč delavstva ustvarila nekoliko upoštevanja pred zakonom. V teh slučajih delodajalci niso mogli mezdni kovrt delavcev kar kratkoma oporati, temveč stopili so pred industrijalno razsodišče, veljavno za obe stranki, in zahtevali, da se jim dovoli znižanje plače.

Tako se je ravnalo v New Yorku in Rochesterju v sporu med krojaškimi delavci in delodajalci. Obe strani

sta bili obvezani, da sprejmeta odločitev nepristranskega razsodišča. Delodajalci so zahtevali 25-procentno znižanje plače. Tudi v Clevelandu je bil spor v krojaški industriji rešen na tak način, in sicer še kolikor toliko v zadovoljstvo delavstva, kajti razsodišče je dovolilo samo 9 in pol procentno in 13 in pol procentno znižanje plače, medtem ko so delodajalci zahtevali 25% znižanje, poleg tega pa je nepristranski razsojevalec, profesor Millis odločil, da morajo tovarnarji skrbeti, da bodo imeli vsi delavci najmanj 40 tednov v letu delo, ali pa bodo morali za ves brezposelni čas v obsegu 40 tednov plačati dve tretjine normalne plače.

Delavci sicer niso povsem zadovoljni s tako odločitvijo, toda sprejeli so jo vendarle, ker pod danimi razmerami ni kazalo drugega. Vendar pa vse to izkazuje, da tudi delavstvo ene stroke, če je močno organizirano, vsaj v nekolički meri odloča o svoji usodi, medtem se glasu neorganiziranih delavcev sploh ne mara slišati.

Če bi bili organizirani vsi delavci brez izjeme, tedaj bi sploh ne bilo nikakih mezdni znižanj. Če bi se vsi delavci zavedali te resnice v njeni bistveni resničnosti, tedaj bi govorice o trganju plač umrle zelo nagle in ne pričakovane smrti.

Iz slov. naselbin.

Chicago, Ill. — Pozor rojaki v Chicagi in okolici! Zopet bo prišel dan veselja. To bo 8. maja, ko bo nam dano videti slovenske Sokole in Sokolice, kakor tudi moški in ženski naraščaj, ki nam bo zopet pokazal svoje lepe vaje. Ravno to nas zanima, da vidimo slovenske junake čvrsto stopati po dvorani.

Stariši, pošiljajte svojo mladino kakor tudi odrasle fante in dekleta k telovadbi, ker to bo gotovo v korist njihovega telesu. S tem si v njihove čevlje, da so otroci slovenskih starišev, da bodo le spoštovali svoje matere slovenski jezik. V Chicagi se slovenski narod jako zanima za Sokolstvo. To se vidi na vsaki mesečni seji, ko sprejemamo kar po več članov v sokolsko družstvo. Zagotovljeni smo, da bo slovensko občinstvo v Chicagi in okolici naš spomladanski javni nastop in veselico dobro obiskalo. Veselico priredi Slovenski Delavski Sokol v nedeljo dne 8. maja v Narodni dvorani, vogal 18. ceste in Racine Ave. Ob 2. uri popoldne se prične ples, ob pol 8. zvečer pa vsopred sokolski vaj. Vstopnice v predprodaji 50c za osebo, pri vratih pa 75c. Za dobro postrežbo in dobri prigrizki vam bo preskrbel izvoljeni odbor. Torej na veselo svidenje 8. maja!

Vam kliče veselje; Na ždar! Calumet, Mich. — V tukajšnji naselbini se je dne 16. aprila vršila vesela poroka. Poročil se je Pavel Grgurič iz Hibbinga, Minn. s Franciško Majnarič, hčerko Ma-

tije in Ane Majnarič z Waterworka, Calumet. Kot prič sta bila Marija Ožanič, hčerka spoštovanega trgovca g. Vinka Ožaniča v Calumetu, in Pavel Cop iz Bovey, Minn. Nevesta je po poklicu črkostavka ter je delala dalje časa v tiskarni lista "Copper Journal" in dve leti v tukajšnji tiskarni "Hrvatske". Pismo veselje se je vršilo v hiši starišev neveste, kateremu je prisostvovalo mnogo sorodnikov in prijateljev. Mladi par se je podal 18. aprila na ženitovnjansko potovanje. Stalno se naseli v Hibbingu, Minn. Bilo srečno!

Rojak Janez Somrak, stanujoč s svojo družino na Old Tamaračku, je bil operiran 19. aprila v Public hospitalu na Lauriumu. Operacija je srečno uspešla, ali on se še vedno nahaja v bolnišnici, dokler ne ozdravi. Želimo mu skorajšnjega okrevanja in da bi se čimprej vrnil zdrav in vesel na svoj dom k svoji mladi soprogi in milemu sinčku.

Cicago, Ill. — Poročil se je minulo nedeljo rojak Mr. Jozef Beribak, doma iz Cerkeja na Dolenjskem, z nevesto Johano Dobravce doma iz Begunj na Gorenjskem. Obenem sta se poročila tudi Prekmurska Slovenca Mihael Gruškovnjak in nevesta Marija Zerdin. Bilo srečno!

Braddock, Pa. — Frank Petrovič se je vrnil iz norišnice pred par dnevi in se počuti še dosti dobro.

Marija Volk je bila pričetkom meseca januarja odpeljana v norišnico v Woodville, ali je kaj okrevala, ni znano.

Marija Jerina je umrla dne 12. aprila. Zapustila je tri nedoras-

le otroke in soproga Jerneja Jerina. V društvu ni bila. Zalostno.

Joliet, Ill. — Štiri fantiči so bili prijeli v Lincoln prodajalni v torek, ker so bili na sumu, da kradejo obleko. Privedeni so bili pred policijskega sodnika, ki jih je primerno posvaril in vsakega obdavišil za \$25. Dečki so: 16letni F. Bambič, 16letni F. Maršič, 18letni F. Hines in 18letni J. Agnic. Vsi bivajoči na Bluff cesti. Vodja trgovine je opazil, da hodijo po prodajalni in je videl, ko so jemali razne manjše predmete. Vse štiri je prijel in jih držal dokler ni prišla policija. Odvedeni so bili v zapore. Ker niso imeli s čim plačati globe, bodo ostali v ječi teden dni.

Chisholm, Minn. — Iz Calumeta, Mich., so dospeli 24. aprila sledeči rojaki: Jozef Gazvoda, L. Gazvoda, John Gazvoda, Jakob Benčič, John Gosenca in sin. Prišli so za delom. Da so na Calumetu slabe razmere, nam tudi pričajo dejstva, da so naši rojaki pustili svoje domovanje ter družine in se podali za kruhom po svetu. Isti rojaki so bili gori od dvajset do 30 let. Kot so nam pripovedovali, je Calumet Hecla družba zaprla malo ne vse rudnike delala bo še samo kakih 100 mož. Treni ne morejo izvoziti izselencev iz Calumeta.

Dne 17. aprila je umrl rojak J. Zgonc. Po kojniki je bil doma iz vasi Dednik, fara Rob na Dolenjskem. Star je bil okrog 50 let. V Ameriki je bil okrog 22 let. Tu zapušta vdovo s petimi otroci, brata Karola in na Gilbertu pa brata Frank; v stari domovini pa še živeče stariše, enega brata in eno sestro.

Ralph, Mich. — V občinski odbor v tem kraju je bil izvoljen rojak Frank Pavlič.

Iz stare domovine.

Pred okrožnim sodiščem v Celju je stalo tedaj 11 fantov iz vasi Starigrad pri Vidmu od Savi, ki so navzeti boljševiškega duha, kakoršen se v Posavju že nekaj časa opazuje, dali duška svojem boljševištvu s tem, da so dne 16. decembra 1920 napadli v službi se nahajajočo orožniško patrulo z namenom, orožnike postreliti. Vodja vsega je bil 23letni Jozef Špiler, samski čevljar v Staremgradu pri Vidmu. Že pred navedenim dnevom je grozil, da če pridejo v vas patrulirali, ne bodo nikdar več prišli. Ko sta v noči 16. decembra orožnika Ovičaj in Dergan na službeni poti šla mimo gostilne Bernardi in se oddaljila kakih 200 korakov, so pri-

tekli za njima 3 fantje, med njimi Jozef Špiler, ki je zakričal na orožnika: "Kuš, aufoiks žandarja, fantje le naprej, horuk!" Že je sledila orožnikoma drhal kakih 30 glav. Orožnika sta zavila z glavne ceste na stransko pot proti železniškemu tiru v smeri proti Pesjemu. Iz druhali, ki se je razbila, so začeli padati strelci iz pušk in samokresov, in orožnika sta čutila šviganje krogel. Vendar še nista rabila orožja, ampak sta šla po železniški progi proti Vidmu. Napadaleci so obrnili, tekli nazaj proti Staremu gradu in ko so prišli vstric orožnikov, so se zasilili kriči: "auf in švarmlinio, žandarje razorožit, horuk žandarji, Fluegel for" itd. Napadaleci so se razvrstili v bojno črto in začeli streljati na orožnike. Padlo je kakih 20 strelcev. Orožnika sta spet oddala vsak po 2 strela in junaški napadaleci so se spustili v beg. Nato sta šla orožnika na videmsko postajo po ojačenje. Pri obravnavi starogradskega junaki sicer priznajo, da so ibili "zraven, trdijo pa vsi, da se nobeden ni udeleževal napada, ampak da je vsak samo "gledal" od daleč. Sodišče pa je spoznalo, da so fantje za svoje junaštva zaslužili odlikovanja in so bili obsojeni: 23letni Jozef Špiler na 6, 24letni Ivan Terselič, in 20letni Jozef Pirnat vsak na 5, 20letni Ivan Turnšek, 20letni Herman Kunst, 25letni Franc Novak, 22letni Ivan Ivanšek, 16letni Jizef Rodman, 21letni Ignac Ivanšek in 25letni Jozef Ivanšek vsak na 3, 21letni Ivan Medved pa na 2 mesece strogega zapore. Morda si napravijo v teh mesecih nove generalštabne načrte za svojo "ofenzivo."

Češkoslovaška vlada je začela izdajati svoj organ v nemškem jeziku "Prager Presse". Nemški listi na Češkem zaradi tega silno napadajo češkoslovaško vlado.

Francoska vlada in Vatikan. — V senatnem odseku za zunanje posle je poudarjal ministrski predsednik Briand potrebo vzpostaviti poslanstva pri Vatikanu. — Francoska vlada, zlasti njen sedanji predsednik Briand, je veljala doslej za najbolj kulturno bojno. Taka je ostala seve-

da še do danes in če se danes izjavlja za vzpostavitev diplomatskih odnosov z Vatikanom, dela to le iz političnih nagibov, ker se boji za svojo ogroženo politično pozicijo v Palestini in Siriji, kjer imajo katoliški redovi ogromen vpliv. Interesantno je, da danes te redove bogato podpirajo Angleži.

Elektrarna na Završnici. Deželni elektrarni na Završnici je deželna vlada dovolila, da najame za razširjenje omrežja posojilo, 4.000.000 K.

Belgrajski učitelji in učiteljice so se pod vodstvom nekega profesorja začeli vsi učiti slovenski jezik.

Grof Karoly v Jugoslaviji. — Vlada je dovolila vodji republikanskega pokreta na Madžarskem, grofu Mihaelu Karolyju, da se naseli v naši državi. Karoly si izbere za bivališče najbližje mesto Dobrovnik. — Za tem dovoljenjem seveda ne smemo iskati nobenih humanitarnih razlogov, temveč je g. Pašić to napravil na prošnjo Karolyjevih prijateljev v Pečuhu in Zagrebu, vsakomur bodo jasni globlji motivi. Ob istem času je sprejel Pašić avdienci tudi dr. Oskarja Jasyja bivšega profesorja na budimpeštanskem vseučilišču in vodjo madžarskih demokratov.

Prekanjeni Madžari. — Belgrajski Presburo poroča iz Budimpešte: Pri ljudskem štetju in zbiranju statističnih podatkov na Madžarskem namerava madžarska vlada izdati podatke, da kaže malo število prebivalstva, majhno obiludenost in slabo zetev. To hoče madžarska vlada storiti za to, da bi medzavezniško komisijo v Budimpešti uverila, da je madžarska siromašna in da njeno prebivalstvo strada, tako da bi zavezniki zahtevali čim manjšo odškodnino. Tako so madžari varali tudi prejšnje leto, trdijo, da je bila zetev zelo slaba, medtem ko so v Avstrijo izvažali svoja živila in kot nadomestilo dobivali orožje in municijo.

Ženske suknje. — Obleke z žaketom, cele obleke — krila (kiklje) bluze, predpanjke, vso spodnjo obleko in vse vrste drugo blago, katero je samo najboljšje vrste, dobite sedaj pri meni po posebno znižanih cenah.

BENO B. LEUSTIG

6424 St. Clair Ave.

(Dalje prihodnjič)

ŽRTVA LJUBOSUMNOSTI

NOVELA.

Spisal dr. Stojan.

Nikdo ni vedel, kaj je Branka tolikrat gnalo v gozd. Le grajščak Vekoslav je čutil, da ga kakor lastna senca nekdo zasleduje. Zdelo se mu je čestokrat, kakor da se na jasnem nebu zbirajo črne, gromonosne megle nad njegovo glavo. Zdaj pa zdaj bode potegol blisk kakor goreča kača med oblaki, in strela bode kar z jasnega udarila vanj.

Odkar je bil došel Branka v svojo domačijo, nehalo je za Vekoslav mirno življenje. Mladega grajščaka je bila strašna nezgoda, ki je po njegovej krivdi zadela Cvetkovo hišo, hudo pretresla. Dolgo časa ni mirovala njegova vest, in čestokrat so ga strašne sanje mučile. Ali čas vse zaceli. Po petnajstih letih je še samo spomin na nesrečno prijateljico gojilo o vseh svetih polagal vence na grob.

Vekoslav je bil ostal samec, in reči moramo, da je Vidina nezgoda mogočno uplivala na ta njegov sklep. V poslednjem času pa je živel grajščak Pontoni celo mirno in zadovoljno; njegov posel je bil lov in gospodarstvo.

Kakor strela v visoki hrast, zadela pa je vanj novica, da je njegov nasprotnik — pomiloščen. Kar hipoma se vzbudi zopet vest v njegovem srci, in vsa preteklost mu stopi z nova pred dušo. A ker grajščak ve in čuti, da je njegovo dejanje in ravnanje povzročilo Vidino in Brankovo nesrečo, tem bolj ga še vznemirja to poročilo. S prva ni hotel verjeti, da biva v bližini njegov masčevalec. Saj ni opazil nikjer moža, ki bi bil podoban nekdanjemu Branku; ljudje pa so le v neznatnem sivolasem starci kazali na pomiloščenega nesrečnega moža. Stoprav spomladi se je grajščak sam pre-

pričal o istini ljudske govorice.

Lepo spomladansko popoldne napoti se Vekoslav od doma, da si ogleda loge in polja. Videti je hotel, ali je res, da mu je po zimi zverjal toliko škode napravila, kakor je trdil oskrbnik. Tiho je hodil po stranskih potih iz loga v log. Tu je pogledal, ali so mu novi nasadi prestali zadnjo hudo zimo; tam je premeril les, koliko bi se ga dalo v jeseni brez škode posekati in spraviti v denar. Zdaj je zopet sedel na mahovita tla ter prisluškival pticam, ki so se ena druge kaj ljubko in milo oglašale. In kakor blaženo je v gozdu, ko vse živi in zeleni; . . . Sredi vzbujene narave čuti se pa tudi človek kakor pomlajen in preroben.

Ali Vekoslava so vendar le obhajale tužne misli v veseli naravi. Življenje in ženitev ptičja v zelenem gozdu vzbujala mu je žalostne čute. Odvadi se je bil sicer že posvetnemu življenju v tem samotnem, odljudnem kraju, ali danes se mu je po dolgem času zopet tožilo, da je tako sam na svetu. Zakaj ni bil takoj po očetovi smrti prodal svoje posestvo ter se naselil na tujem v velikem mestu? Ondi bi bil lahko živel veselo in brezskrbno ter pozabil v prijateljskih družbah na nesrečno svojepreteklost. Vendar kar še ni, to se še lahko zgodi, misli si Vekoslav. Saj bode kmalu dozorela njegova cvetlica, lepa Grozdanka, in tedaj mu bode mogoče izpolniti svojo dolgo, a tajno željo; češ takrat bi vsaj nekaj ene krivice popravil, ki jo je pregrešil na Grozdankinih roditeljih!

Iz teh misli vzdrami ga šum in šopot. Prestrašen privzdigne glavo in pred seboj zagleda — Grozdanko. Šepet gozdnih cvetic imela je v roki. Deklica se zboji grajščaka v gozdnej samoti. Rudečica jej oblije lice, in obrnolvi se hoče zbežati kakor srna. Ali grajščak jo ustavi rekoč:

"Me se li bojiš, Grozdanka? Počakaj malo!"

Deklica res postoji, ali sree jej jame močno biti. V spomin jej stopi vsa nesreča njenega očeta, in zdi se jej, da je le grajščak Pontoni kriv, da je ona zapuščena sirota.

"Ali greva skupaj proti domu, Grozdanka?" vpraša Vekoslav dekletce, videč, da je preplašeno.

"Jaz ne grem domu! Nabrati se hočem nekaj cvetic, a nato pa pojdem na vrh hriba po — očeta. Gore na griči sem jih pustila, kajti tam najrajši počivajo. Krasen je od ondat razgled po dolini, kjer se vzdiguje vaša bela grajščina."

Grajščak se strese začuvisi te besede, in oči se mu uprejo v tla. Kar hipoma mu šine misel v glavo; da hodi Branko le zategadel na vrh hriba, da lažje vasa njegova pota opazuje. Rad bi še bil Vekoslav več pozvedel o čudnih navadah Grozdankinega očeta, ali ko privzdigne oči, ni bilo nikjer več videti dekleta.

"Ne bojim se ga pa ne," reče nato grajščak samemu sebi. "Toliko se moram pač varovati, da me kje zaratno ne napade. Brez orožja ne smem seveda hoditi po gozdih in hribih. Ali poznati ga moram v njegovej sedanjej podobi, zato da se ga vem bolje izogibati."

Izgovorivši pa krene sredi po goščavi in se napoti na vrh griča. Kakor tihoatapec priplazi se blizu mesta, kjer je Branka vese zamiljen neprestano zrl v dolino na belo zidovje Pontonijevega gradu. Za gostim grmičjem se skriva Vekoslav ter opazuje ondi sivolasega, potrtega moža. Ta pogled pretrese grajščaka. Globoko od srca mu je segala žalostna osoda nesrečnega starca.

Solnce se je že nagibalo globoko proti zatonu; le vrhove in griče so še obsevali zlati njegovi žarki. Po gozdih je jelo pojemat življenje; krilati njih prebivalci so se že spravljali k počitku. In sedaj pride tudi Grozdanka k svojemu očetu, da ga odvede domu.

"Vstanite oče, in pojdiva proti domu. Solnce se že poslavlja od nas. Kmalu se vije mrak na zemljo."

Branko pa kakor da bi ne čul Grozdankinih besed gleda še vedno nepremično dolj na Pontonijevo grajščino. Solnčni žarki mu obsevajajo sivo glavo in nagubano lice, in v tem večernem žaru bila je njegova podoba videti zvizišena in častitljiva.

Grozdanka prisede k očetu, objame ga z desnico okoli vratu, za levico pa mu gladi vlase lice.

ČETRTA KONVENCIJA JUGOSLOVAN- SKEGA REPUBLIČ. ZDRUŽENJA.

Monarhistični propagandisti, ki so dobro vedeli, če se ljudstvo pravčasno poudi, kaj pomenita demokracija in ljudovlada, da ne bodo imeli lahke igre pri volitvah. Z zavlačevanjem volitev na drugi strani, ki so jih izdajali kot odredbe, ki so jih izdajali kot nekakšna vlada iz Beograda, so ustvarjali kaos v mladi Jugoslaviji. Zdi se, da so nalašč izdali take odredbe, da se poveča nezadovoljnost med ljudstvom in se tako ustvari ugodna tla za selanje demagoštva in seme za cepjenje ljudstva v razne stranke. Te gospodi je bilo jasno da bodo ložje zmagali pri volitvah, kolikor več odrešenikov v razni obleki se pojavi med ljudstvom.

Delali so tudi najrazličnejše o-vire odposlancem J. R. Z., ki so vprašali za potni list v Jugoslavijo, da ne pridejo tje pravočasno in ne poudi ljudstva, kako ima voliti. Naobratno smo pa doživeli, da so se navadili "hoštati" s temno preteklostjo lahko vozili semintje kot posebni ali

nove in vstajajoče avtokracije v Jugoslaviji. Odposlanci J. R. Z. niso smeli tje do zadnjega trenutka, dasiravno je bil eden izmed njih izvoljen poslanec v narodno predstavništvo Jugoslavije. Nemogoče je, da se v svojem referatu spustim v podrobnosti vseh izdajstev, ki so bila izvršena nad jugoslovanskim ljudstvom in ki so zakrivila, da je bilo jugoslovansko ljudstvo zbežano, ko je napočil dan volitve v ustavodajno skupščino, da ni znalo ločiti svojih sovražnikov od svojih pravih bojevnikov, ampak omeniti hočem le dvoje izdajstev, ki je treba, do ostaneta uvekovečeni v zgodovini bojev jugoslovanskega ljudstva za svoje pravice, samoodločevanje in blagostanje. Prvo tako izdajstvo je takozvana "Krfška deklaracija", ki sta jo podpisala Pašić kot zastopnik "Londonskega odbora". V tej deklaraciji je bilo povedano, da Jugoslavija — ne kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev

— postane monarhija in da so le tisti zakoni veljavni, ki jih sankcionira kralj. Takrat so monarhisti še potrebovali "Jugoslavijo" kot vado za bodočo jugoslovansko državo in se niso upali na dan z imenom "kraljevina Srba, Hrvata in Slovenaca", ker bi se jugoslovanskemu ljudstvu prehitro odprle oči, da bi spoznalo, s kakšnim spakom ga hočeta osrečiti Pašić in "Londonski odbor". Kljub temu, da je bilo to izdajstvo izvršeno in je bilo jasno kot beli dan, so monarhistični propagandisti imeli vseeno pogum laziti okoli, in pripovedati jugoslovanskemu ljudstvu, da bo ljudstvo sklepalo o bodoči formi vlade. Ta fakt govori, da je bilo kmalu pričakovati še drugega izdajstva, ravno tako velikega kot je "Krfška deklaracija", ki seveda ni izostalo. In to drugo izdajstvo je bilo izvršeno, da se je narodno veče preselilo iz Zagreba v Beograd. To izdajstvo je omogočilo, da so monarhisti Jugoslavijo proglasili za kraljevino "Srba, Hrvata in Slovenaca", ne da bi vprašali jugoslovansko ljudstvo, če odobruje ta čin.

Če vpoštevamo vse te faktorje, ki so bili na delu proti interesom jugoslovanskega ljudstva, smo lahko zadovoljni z volitvami v ustavodajno skupščino, ker se je to doseglo, kar se je v takih razmerah doseglo, in ker bodo ti uspehi pomagali, da jugoslovansko ljudstvo doseže, da ne bo jugoslovanska država monarha in drugih parasitnih slojev, ki se dobro rede ob monarhizmu, ampak da postane država jugoslovanskega ljudstva, v kateri ne bo podeljena vladna avtoriteta nobenemu delu, ali klki, ampak da bosta v nji združena eksekutiva in postavodajna skupščina, v vsakem slučaju bo pa jugoslovansko ljudstvo najvišja oblast.

(Dalje prih.)

Aretacija nevarnega vlomilca. 2. marca po noči je bil na Vodniškem trgu aretirani nevaren tat in vlomilec Rudolf Preve iz Trsta. S svojimi tovariši je pred nekaj meseci izvršil veliko tatvino transilvanijskih jermenov v Pollakovi tovarni. Posrečilo se mu je, da se je skril zasledovanju policije, ki je drugo soudeležence takoj po tatvini prišla. Ukraldi so Pollaku štiri velike kolobarje jermenov.

Popadljivi pes. — Učenca družega razreda ljudske šole Marijana Loborca je popadel pes kovaškega mojstra Kunstlerja. Psi je vzel konjač.

ALI VESTE

da dobite sedaj pri meni jako fine in lepe spomladanske sukni-
ce, bele obleke za sv. Obhajilo,
6424 St. Clair Ave.
volnene, svilene, in pisane ging-
ham obleke, slamnike, rokavice,
nogavice in vso drugo opravilo za
deklice, po posebno nizkih cenah.

BENO B. LEUSTIG

RAZNOTEROSTI.

Hajduštvo v južnih krajih Srbije. — Časopisje je že nestrastno poročalo o krvavih pobojih in roparskih napadih hajduških (odmetniških) druhal, ki ogrožajo v južnih krajih javno varnost. Poročalo se je o metodah s kakršnimi je vlada nastopila zoper hajduštvo: razglasila je hajdukum, da se do gotovega roka zgledajo pri oblastih, sicer da jih čaka smrt podvezla je nato divjo gonjo na hajduke, jih pobijala in zaigala hiše. Mnogo vojakov in žandarjev je na teh pohodih izgubilo svoje življenje, pa tudi mnogo hajdukov, žensk in otrok. — Nam vsem je znano, da so kraji v južni Srbiji na zelo nizkem kulturnem in gospodarskem nivoju, ter da v takih razmerah hajduštvo ni nič čudnega, temveč povsem nekaj naravnega. To zadnje pa vladi najbrž ni umljivo, če postopa zoper hajduštvo na tak način, kakor je to do-
slej prakticirala. Kajpada tak njen nastop le še bolj podpihuje tisto plemensko nasprotstvo, ki zavzema menda čimdalje večje dimezije pod kmetom bugarstva. Naravnost nedavnim časom krožila v vseh listih, da sta dva ministra odpotovala v te kraje v svrhu pomirjenja prebivalstva. Kaj bosta opravila človeka?! Desetvo je, da ima hajduštvo svoj vzrok v tem, da kraji v katerih hajduštvo obstoja že dve stoletji, niso vso to dobo prav nič kulturno in gospodarsko napredovali: metode obdelovanja zemlje, splošne metode produkcije v teh krajih so tako primitivne kakor nekaj; prebivalstvu pa te produkcijske metode več ne zadostajo, ker se je pomnožilo. V tem stanju se hajduštvo seveda bujno razvija. Tvorijo se skupine ljudi, ki si ob gotovih časih nara-
pajo svoje potrebščine od tistih, ki jih imajo. Cest in železnic ni, kakor tudi ne nobenih modernih naprav. Kmet, ki prideh-
je, ne more svojih pridelkov dovažati na trg, da jih speča in si nabavi drugih njemu potrebnih produkcijskih in življenjskih potrebščin; nezadovoljnost raste in s tem tudi hajduštvo. Vlada naj bi torej v teh krajih začela graditi na kulturni in gospodarski organizaciji in hajduštva bo šele tedaj konec.

Memorandum hrvatskih socializmov o socialističnih zahtevah. — "Socialistično Radniško Vijeće" je pred dnevi na svojem zborovanju v Zagrebu pretresalo vprašanje ustave. Soglasno je bil v tej zadevi sprejet memorandum o socialističnih in političnih zahtevah delavskega razreda. Delavski razred ve prav dobro, da sedanja konstituenta, v kateri imajo večino buržoazni in reakcionarni elementi, ne bo ustvarila take ustave, ki bi dejala vsaj temelj socialistični republiki, in to tembolj, ker je tudi 59 komunističnih poslancev s svojim dosedanjim delom pokazalo, da so nesposobni boriti se za delavske interese; toda delavstvo se prav dobro zaveda, da se mora že v sedanjem družabnem redu boriti za ekonomsko in socialno izboljšanje svojega položaja. Zato se upravičeno bori za to, da vsebuje tudi sedanja ustava take določbe, ki bodo delavstvu zajamčile njegove socialne pravice. V tem smislu in v tej smeri se bore tudi naši sodrugi poslanci v konstituenti in sodrug Divac v ustavotvornem odboru: da pa svojim poslancem v konstituenti pomaga v tem boju, je "S. R. V." poslalo ustavotvornemu odboru omenjeni memorandum. Ta memorandum vsebuje deset glavnih socialnopolitičnih delavskih zahtev in sicer: 1. Demokrati-
zacija gospodarstva potom uvedbe delavskih poverjeništev, delavske kontrole in udeleževanja delavcev pri upravi in čistem dobičku podjetij; 2. obvezna dolžnost do obiskovanja šole; 3. osebe do 15 let starosti ne smejo biti zaposlene, osebe med 15. in 18.

Klerikalna deputacija v nebesih.

O Ljubljana, slavnoznana, kaj se tu nesreče zgodi, komaj ena je končana, se že druga pripeti!

Komaj antikrista ubili in poslali smo od tod, že v "Unionu" priredili klerikalci nov so shod.

Tja vse stariše krščanske so vabili na kongres, a iz množice ljubljanske je nastala čudna zmes.

Največ je tam bilo takih, ki sploh nimajo otrok — (z njimi pač pri siromakih, je bolj radodaren Bog).

Tudi Urške, Micke, Metke, so na shodu bile tam, in različne stare tetke, kakor vabil je program.

Ker program je vsem oznanil, po vsem svetu naokoli, da minister bo odstranil verouk iz naših šol.

(To sicer je laž velika, toda kaj tomu to mar, glavna stvar je mnogo krika, drugo je postranska stvar.

Kadar klerikalec laže, njemu greh se to ne zdi, s tem kolesa svoja maže, da mu voz ne obtiči.)

In zato na zborovanju, bil je velik šum in hrum, vse je bilo v vojnem stanju sredi klerikalnih trum.

Pravijo, da tudi stoli so letali preko glav — ker po naši stari šoli to potrebno je in — prav.

Pa o tem so naši listi vam poročali dovolj, ker nam vrli žurnalisti dajo vse na protokol.

Ko so tetke shod končale, so še ta večer takoj naše znanke vkup se zbrale na pogovor resen svoj.

Tam so med seboj sklenile, da ne gre tako naprej — in da konec naredile bodo krivi veri tej.

In zato naj se v nebesa pošlje deputacija, in potem naj se pretresa, kakšna agitacija

bi na svetu pomagala, da bo konec grešnikov. Ja bo cerkev trdno stala sredi vseh nevernikov.

Ko utrujene njih glave mirno spale so na to — glej, nakrat iz daljave se odprlo je nebo —

Bila čveta je nedelja, praznik mladih oljčnih vej, in nebesčanov krdela so se vsipala brez mej,

da nebeska vsa dvorana je odmevala okrog: v pesmi slavnosti "Hosana" gledal je na trume Bog.

letom pa smejo biti zaposlene le 6 ur dnevno; 4. ureditev delovnega časa za delavke; žene smejo delati v sobotah največ štiri ure; nočno delo žensk je prepovedano; žene morajo gobiti v slučaju poroda 10-tedenski plačeni dopust itd. 5. osemurni delavnik; 6. zaščita delavcev v domači (hišni) industriji; 7. neopojena pravica koalicijske; 8. kolektivne in tarifne pogodbe morajo imeti zakonito veljavnost; 9. zahteva se soci-
jalno zavarovanje: bolniško, ne-
zgodno, starostno, zavarovanje zoper brezposelnost, invalidno zavarovanje ter zavarovanje za vdova in sirote; 10. priseljevanje in izseljevanje delavcev je svobodno.

Dolgo vil se čez nebesa veličastni je spreved — končno padla je zavesa in glej, pred nebeski vhod

stopijo osebe znane, in naznanjajo tako: "Mi prišli smo iz Ljubljane in želimo si v nebo:

da nadloge in težave vse potožimo Bogu, ker nastale so zmešnjave in ni več pri nas miru."

Sveti Peter slabe volje jih povabi za seboj in pred božje-jih prestolje sam odvedel je takoj.

Bog sedi v nebeski slavi, gleda, sluša in molči, Peter pa tako mu pravi: "Iz Ljubljane so prišli . . ."

"Iz Ljubljane? govorite, kaj želite, kaj je vam? razložite, želje skrite, kaj vas vodi v božji hram?"

"Tu prinesli smo izjave," pravi doktor mu Gosar, "strašne imamo težave, gre za našo skupno stvar.

Prišli v novo smo državo in na vladi nismo mi, zdaj sprejemajo ustavo in to nas boli, boli.

Resolucije različne tu prinesli smo s seboj, nove zakone krivične se iz njih spozna takoj.

Vseposvoda se nas odriva, nihče se nas ne boji, širi se že vera kriva in še drugih več reči:

Na deželni navi vladi Ne sedi več naš pristaš, kot je bilo po navadi Šustersišč, predsednik naš,

ta je dobro gospodaril, on krščansko je ravnal, liberalce je udaril, kakor vedel je in znal.

Zdaj pa hočejo uvesti celo kancelarparagraf, mi pristaši tvoji zvesti smo vsled tega čisto — paf."

Zdaj v besedo mu poseže znani Janez naš Kalan: "Antikrist razpenja mreže že čez vso slovensko stran.

"Sveto vojsko" sem izdajal, na pijance bil sem hud, pridigal sem in razgrajal, a zaman je bil moj trud.

Ne spreobrnejo se Kranjci — to je glavna vseh zaprek, oni stari so pijanci, pijejo ga vsi povprek.

Druga stvar so nam Sokoli, ti nevarni so ljudem in sedaj celo na šoli se uvede njih sistem.

Spisal razne sem brošure, agitiral proti njim, radi njih po cele ure, včasih več noči ne spim."

Bančni škandal. — "Jugoslovanski Piemont", torej list, ki mu prevratni elementi lahko vse očitajo, vlada pa nič, piše o "Beogradski zadruzi", ki je izvršila svoje letošnje bilanco z nenavadno visokim dobičkom. Ta dobiček, pa trdi "J. P.", poteka iz zelo umazane afeze, ki je vrgla za-
vodu 250.000 frankov ali po takratnem kurzu 750.000 dinarjev. Banka bi morala še tekom vojne-
ga časa oskrbeti prevoz nekega državnega blaga v Solun in sicer brezplačno, ker so bili njeni uradniki vojni obvezanci in jih je vlada samó iz prejšnjega razloga pustila na mestu. Dotična pogodba pa, po kateri se je zadruga obvezala k brezplačnemu prevozu,

Tu se tretji mož oglasi, bil je Nace Nadrah sam: "Prišli so res slabi časi za krščanski naš program.

Srbkinjo so nam poslali, da prišla je k nam učiti, mi pa smo takoj spoznali, kak namen je za tem skrit.

Jaz takoj interpeliral sem ves višji šolski svet, on se ni na to oziral in je šel na dnevni red."

Ko možje so umolknil, se oglašal Bog je sam: "Kar ste tukaj mi odkrili, To že davno vem in znam!

Da na Kranjskem vera peša to resnica je zares, ker vsa vera vaša meša med politično se zmes.

Preje Kranjcev cele vrste so polnile božji hram — zdaj bi lahko štel na prste, ki pridejo še k nam.

Vi ste krivi, da sovražni — se med seboj kranjski rod, vsak iz vas, kjer more, draži, bujska, škodi vseposvoda.

Je to evangelij pravi, ki ga sin je moj učil? Kaj je pisano v postavi? Kdo sovražstvo je delil?

Kdo veleval v cerkvah mojih in na shodih raznih vseh, pridigati vam o bojih in političnih stvarih?

Kaj vas brigajo sokoli, kaj vam je kupčija mar, vsak naj zase pridno moli n skrbi za svoj oltar.

Zdaj skrbite za denarje in politizirate, in za razne poglavarje se z ljudmi prepirate.

Bratje vaši pravoslavni vsi krščanski so ljudje, samo Nace Nadrah slavni menda tega še ne ve.

Kak se v šoli telovadi, to ni vam ne meni mar! Kdo sedi na kranjski vladi, to je pač državna stvar.

Vi sovražite kristjane, ker se vam ne pokore, čednosti so vam neznane, ki kristjana naj kraste.

Kje ponižnost, kje dobrota, kje ljubezen je pri vas, vi sami na kriva pota cerkev vodite ves čas.

Taka jeza me obhaja, da bi v roke vzel svoj bič ker iz vaših vrst že vstaja, novi doktor Šustersišč."

Tiho so možje obstali, mrak pokrnil je vse počez, avdienco so končali in odšli so iz nebes.

je sedaj izginila iz ministrskega arhiva, pač pa je bil podtaknjen drug akt, ki govori o "plačilu". "J. P." zvrtao krivdo na nekega g. Celovčarja in več drugih držav-
nih faktorjev, ki sede po znani metodi beograjskih denarjih — družb tudi v upravnem svetu —

"Beograjske zadruge." S to konstatacijo "J. P." pa je stvar menda obenem tudi zaspala. Vlada bo sklicala kako preiskovalno komisijo itd., in stvar bo potlačena.

Beg iz zaporov. — Zaradi tatvine na šest mesecev obsojeni kaznjenež Jože Mihelič je pobežnil iz zaporov deželnega sodišča. Snažil je okna v sobah okrajnega so-
dišča.

VABILO NA

DOMAČO ZABAVO

katera se izvrši v SOBOTO

dne 7. maja 1921.

4444 W. 130. St. West Park, stop 12

PRICETEK OB 7 URI ZVEČER

Uljudno so vabljeni vsi rojaki iz West Parka in drugod, da gotovo pridijo na to veselico, kjer se boste prav po domače zabavali. Za plesazeljne bo na razpolago dobra domača godba. Na svidenje!

F. JURCA.

Tel. Main 2063 O. S. Cent. 1690

John L. Mihelich
SLOVENSKI ODVETNIK

902 Engineers Bldg., vogal St. Clair ulice in Ontario.

PODRUŽNICA:

6127 St. Clair Ave., — Tel. O. S. Princeton 355-R.

VPRAŠAJTE VAŠE PRIJATELJE O

DR. RAY SMITH

ZOBOZDRAVNIKU

na 6701 St. Clair Ave.

Uradne ure od 9. dop. do 9. zvečer.

Urad zaprt cel dan ob nedeljah, sredah in postavnih praznikih.

ČAS JE DENAR.

Tako reče sleherni Amerikanec. Zato ne zgrubljajte časa na nepotrebnem. Kadar vam pošlje zavarovalna družba naznanilo, da vam poteče zavarovalnina gotovega dne in da se imate javiti do določenega dneva v njihovi pisarni, ki pa se nahaja nekje v sredini mesta in je odprta le do pete ure popoldne, vi pa takrat ravno od dela pridete, vam ni treba radi tega opravila zgrubljati časa pol dneva. Pa zakaj bi ga zgrubljali? Saj opravite lahko ravno isti posel v moji pisarni, zvečer od pol sedme do pol devete ure.

COLLINWOOD, O. WOOD 228—R

JOSEPH ZAJEC, 15605 Waterloo Rd.

CLEVELAND, O.

Brezplačna ponudba vsem bolnim moš- kim in ženskam traja samo prihod. 7 dni

POSVETOVANJE IN PREISKAVA BREZPLAČNA.

PRIDITE DANES.

Vsak moški ali ženska, ne ozirajoč se na kakšni boleznih trpi, naj pride k meni ta teden, da jih skrbno preiščem in to seveda popolnoma ZASTONJ. Mnogim bolnikom sem že pomagal v prošlosti, ki so preje poiskovali brez vsakega uspeha vse druge zdravnike. Kar sem storil za druge, storim lahko tudi za vas. Če mi pa vaše bolezni ni mogoče ozdraviti vam bo to takoj povedal. Prav nikogar se ne maram podstopiti zdravit, ako vem, da mi ne morem pomagati. Vsem bolnikom povečam moje osebno pozornost. Ta teden bom za mojo postrežbo računal posebno malo, tako, da bo imel vsak človek priložnost pridobiti si zdravje zelo poceni.

URADNE URE:

Od 9. dop. do 8. zv.

OB NEDELJAH:

Od 10. dop. do 2. pon.

NE ODLAŠAJTE.

Celih dvajset let sem specializiral samo na moških in ženskih zastarelih in novih boleznih kot so, krvni, kožni, ali nervozni neredi, želodčne, črevesne in ledvične nadloge, tudi revmatizem, bolečine v križu, ali sklepih, glavoboli, zabasnost, vrtoglavost, izpahki in katarji v nosu, glavni in grln. Jaz se poslužujem direktnega vbrizgavanja sokrivce vakcinov in bakterinov, kadar zahteva slučaj, in to vam zagotavlja gotov uspeh. Nihče bi ne smel obupati nad svojim lastnim položajem ne glede kako dolgo časa že boleha. Moje najboljše priporočilo je to, da mi moji nekdanji bolniki pošiljajo nove nepravne-
no. Jaz sem uspešen zato ker vsakega bolnika nadzvam natančno preiščem. Potom dopisovanja ne zdravim nikogar. Prinesite z seboj ta ozglas, kadar pridete. Vse ta teden so cene zelo nizke.

ZDRAVNIK KENEALY.

Vrata, zapadno od Star gledališča.

647 Euclid Ave.

DRUGO NADSTROPJE.

REPUBLIC BLDG.

Vrata vzhodno od Bond's Cloth. Store

Cleveland, O.

Clevelandske novice.

— Danes se prične zelo važna delniška seja oziroma konvencija Slovenskega Delavskega Doma v Collinwoodu v Kunčičevih dvorani, in sicer zvečer. Vsi zastopniki društev, kakor tudi posamezni delničarji, so prošeni, da so gotovo navzoči.

— Pismo ima v našem uradu Rozi Baškovic.

— Če ste resnični prijatelj lepe slovenske pesmi, potem je v nedeljo zvečer vaš prostor v Grdinovi dvorani, kjer priredi naše pevsko društvo "Zarja" svoj pomladanski koncert. Zbor šteje nad štirideset pevcev in pevk in koncert obljubuje biti eden najboljših, kar smo jih slišali to sezono. Kupite vstopnico še danes. V našem uradu jih imamo še nekaj na razpolago.

— Sodnik McGannon, katerega obravnava se je včeraj prelomila, ker so njegovi sorodniki naznanili, da je bolan, se nahaja v Rest Cure Sanatorijumu na 2453 E. 55. Str., kjer se mora baje vsaj en teden odpočiti radi silne živčne nervoznosti.

— Poročila pravijo, da se stanje v avtomobilski industriji stalno izboljšuje in da uposljujejo avtomobilske tovarne čimdalje več delavcev. Koncem meseca januarja je bilo uposljenih po clevelandskih avtomobilskih tovarnah 58.116 delavcev, koncem februarja 59.786, koncem marca 60.744 in koncem aprila pa 61.847.

— V teku štirindvajsetih ur po tatvini sta bila prijeta tatova Frank Moravcevega avtomobila. Ukradla sta ga zadnjo soboto izpred Hollenden hotela V nedeljo sta bila že prijeta v Monroe, Mich., včeraj sta se pa že v Clevelandu zagovarjala radi tatvine. Včasih se tudi policiji kaj posreči.

— Brata Slovenca ubita v avtomobilski nesreči. Zadnje nedeljo sta našla nesrečno smrt rojaka Anton in John Kržič v strašni avtomobilski nesreči, ki se je pri-

petila na potu med Geneva in Perry, O. Bila sta na obisku pri svoji sestri, omoženi Mrs. Cugel, na farmi nekje v bližini Geneve, in pri bratu Franku v Madison, O. Ko sta se peljala proti domu v Cleveland okrog osme ure zvečer, zapazila na nekem ovinku med Perry in Genevo stati avtomobil; stoječi avtomobil, ki je bil brez luči sta zapazila šele, ko sta bila že čisto blizu. Hotela sta se mu izgniti, tedaj pa privozi iz nasprotni strani neki drugi avtomobil in zadeli so skupaj. Oba brata sta bila vržena raz sedeže in sta priletela v nasprotni avtomobil. Anton je bil na mestu mrtve, John pa je izdihnil na potu v bolnišnico. Zelo resne poškodbe je zadobila tudi njihova sorodnica, Mrs. Mary Juhas, ki se je peljala z njima. Prišla je menda pod prevrnjeni avtomobil in bo le težko okrevala. Trupli mrtvih bratov sta bili prepeljani v Grdinovo mrtvašnico. Pokojna sta bila oba oženjena, Anton je stanoval na 1560 E. 43. St., kjer zapuščala mlado ženo in 16 mesecev staro dete. Star je bil okrog 28 let in je bil član društva "Vodnikov Venec" št. 147 S. N. P. J. John je star okrog 32 let in zapuščala ženo in tri otroke na 1438 E. 45. St. Bil je član društva "Lipa" št. 29. S. N. P. J. Poleg svojih družin zapuščata enega brata Franka, sestro Mrs. Cugel, pri katerih sta bila na obisku, in sestro omoženo Mrs. Strnad. Pogreb se vrši jutri ob deveti uri zjutraj. Prizadetima družinama in sorodnikom izrekamo naše iskreno sožalje.

— Osemdeset novih učiteljic. Na prihodnji seji šolskega odbora ki se bo vršila v ponedeljek bo izbranih osemdeset novih učiteljic, da zavzamejo mesta onih, katere se je odločilo ker niso zmogle in onih, ki so same pustile službo. Kot se poroča, je prenehalo mnogo učiteljic s poučevanjem, ker so skočile v zakonski jarem.

— Zadnji teden so se oblasti

pričele zanimati za ljudi, katere se dan za dnem pošilja v prisilno delavnico. Prišle so do spoznanja, da se pošilja tja ljudi, ki niti najmanj ne spadajo na tak kraj. Sam nadzornik Warrensville prisilne delavnice, Charles Burns, se je izrazil, da še davkoplačevalce naravnost ropa, ko se njih denar tako neizmerno meče proč. Davkoplačevalci so plačali samo za zadnje tri mesece \$53.000 za vzdrževanje prisilne delavnice. Stari ljudje, nezmožni delavci, ne spadajo v prisilno delavnico, toda preiskava je dognala, da se nahaja tam mnogo ljudi nezmožnih dela. Neka 79 let stara žena, Mrs. Karolina Facklitz iz 2414 Central ave. je bila 26. aprila obsojena od sodnika Howellsa na 15-dnevni zapor, ker so našli njeno stanovanje nesnažno in zanemarjeno. Ženica je bila ob času, ko so jo pripeljali v zapor, tako prestrašena, da ni niti govoriti upala. Ko je videl nadzornik njen slučaj, je takoj spoznal, da ni prisiljena delavnica prostor zanj, toda obsojena je bila in obsodba se mora izvršiti. V zaporu je starka povedala zgodbo svojega življenja. Poročena je bila trikrat. Prvi mož je bil invalid in celih petindvajset let je ona delala, da sta se preživela. Samo pri eni družini je delala trideset let skupaj. Njen drugi mož je bil zdravnik in z njim je živela 17 let. Dolgo je bolehal za revmatizem in je tudi umrl. Pred dvanajsetimi leti pa se je poročila s Georgom Kakolitz, 7017 St. Clair ave., s trdim delom in varnostjo si je toliko prihranila, da si je kupila imetje na Central ave., kjer ima dve majni hišici. Sedaj je prišla na policijo in je aretirala, ker ni imela stanovanja dovolj počiščeno. Pripovedovala je, kako je vedno delala, dokler je kaj mogla. Lansko leto pa je padla s porča in si zlomila obe roki ob zapestju in odtedaj je silno težko kaj delala. V Ameriko je prišla iz Nemčije že pred 60 leti in je bivala ves čas

v Clevelandu. Tako se torej ravna s starimi onemoglimi ljudmi. Mesto da bi se njih slučajje preiskovalo, pa se jih kar enostavno pošilja v zapor.

AMERIKA NE POŠLJE ZASTOPNIKA K PAPEŽU.

Washington, 2. maja. — Ker so se zadnje čase pričele širiti vesti, da obstoja možnost, da bo predsednik Harding nastavljal na papeževem dvoru v Vatikanu zastopnika Združenih držav, je bila danes iz Bele hiše podana izjava, da so vse tozadevne govornice popolnoma brez podlage.

JUGOSLOVANSKI VOJNI MINISTRI UMRLI.

Beograd, 29. aprila. — Danes zjutraj je nenadoma umrl vojni in mornariški minister general Branko Jovanović. Umrl general je bil odličen vojaški vodja, in je bil za časa vojne poveljnik srbske kavalarije. Vojnim ministrom je bil imenovan meseca februarja 1920, in je držal to mesto v vseh ministrstvih, ki so sledila pozneje.

IZ USTAVNEGA ODBORA.

Kancelarparagraf — sprejet. Beograd, 5. aprila. — 45 redni sestanek ustavnega odbora je otvoril predsednik dr. Momčilo Ninčič ob 9:30 dopoldne. Na dnevnem redu je bila razprava o čl. 13, ki govori o veri.

Posl. dr. Žerjav (demokrat) je nadaljeval svoj govor, ki je bil prekinjen na simočnem sestanku radi velikega razburjenja v dvorani. Navedel je še nekatere podatke iz pastirskih pism ljubljanskega škofa dr. Jegliča ter je nato opisoval, kako je tudi sedaj ob času volitev v konstituantno rabila duhovščina ista sredstva s katerimi je pred vojno agitirala za ljudsko stranko. Govornik ne nasprotuje temu, da ne bi smeli duhovniki izven cerkve direktno delati za svojo stranko, zahteva pa da se agitacija odstrani od oltarja in iz izpovednice.

Posl. dr. Dulibić (Jugoslovenski klub) je v svojem govoru poudarjal, da se bo naša država sama izključila iz vrste evropskih držav, ako bi se sprejel odstavek, ki zaključuje čl. 13. Poudarja, da v ustavi ni druge določbe v tem pogledu in ni tako n. pr. nikjer rečeno, da uradniki ne smejo agitirati v smislu kakšne stranke. Ta določba je sicer naperjena proti vsem veroizpovedim, toda če se vzame v poštev povod njenemu postanku, sodi, da je naperjena samo proti katoliški duhovščini (glasovi: proti njihovem delu). Končno je predlagal govornik, naj se glasuje o vsakem stavku posebej, končno pa o stavku, ki se tiče kancelarparaafa.

Posl. dr. Vošnjak je zavračal trditve, da so Slovenci vstvarili odstavek o kancelarparagrafu v ustavni načrt, vendar pa ne odklanja možnosti, da so dali za to inicijativo. Pravi, da je v splošnem državni interesu, kakor tudi v interesu verskega miru da se sprejme to določilo, kakor je predlagano v načrtu. V svojem govoru je poudarjal, da so po novi uri vse vere enakopravne, da so vse priznane konfesije javnopravne korporacije, ki imajo pravico vršiti gotovo oblast ter uživajo gotovo podporo od države, zato pa ima država tudi pravico, da vrši nadzorstvo nad izvrševanjem oblasti organov vseh veroizpovedi. Nato je bil člen 13 sprejet tudi dodatek, da se prestopi proti njegovim predpisom kaznujejo samo na tožbo privatnih oseb in da se tožbe vlagajo neposredno pristojnim sodiščem, ki imajo izvršiti preiskavo.

Ustavni odbor je svoje delo dovršil.

Po burni razpravi o kancelarparagrafu je sprejel ustavotvorni odbor še ostale prehodne odredbe glede stalnosti sodnikov, glede rešitve agrarnega vprašanja in glede ustanovitve gospodarskega sveta. S tem je delo ustavnega odbora dovršeno in težišče parlamentarnega življenja se bo preneslo zopet v plenarne seje.

KAJ, KDAJ, IN KAKO JE TREBA JESTI?

Spomladni dnevi so tukaj, in z njimi oni posebni čuti ki nas navdaja v spomladi. Vsakodnevne dolžnosti dozdevajo se nam kot prava nadloga. Ropotajoče tovarne in poslapolne pisarne zdijo se neznosne, ko je tako prijetno posedavati po parku ob ogrevalnem solncu in opazovati, kako trava postaja bolj zelena in listje večje in večje.

Kaj dela večina ljudi, da si olajšajo oni čuti utrujenosti? Čitajo oglase o patentnih zdravilih in prepričavajo se, da kar njihovo telo potrebuje, je kako zdravilo. Ona takozvana "sigurna zdravila" morejo začasnno stimulirati utrujeni sistem, toda ga ne okrepijo za stalo. Telesni sistem pa v spomladi potrebuje taklo okrepanje. Ko je kdo utrujen, nima odporne sile proti bolezenskim klicem. Zlasti klice tuberkuloze rade vspevajo, ko je telo izčrpano.

Mesto poskušati zdravila z va-bečim imenom, je mnogo bolj metno, da si človek postavi vprašanje, kdaj in kako naj je. Eden izmed najboljših in najstalnijih načinov da se telo okrepi in postane zmogljivo proti biljonom tuberkuloznih klic, prežetih na telesno zdravje, je oni, da se prebavljanje spravi v vred. Uživanje lahkih, zmernih in redilnih jedi je najboljša metoda proti spomladanski utrujenosti.

Poskusite sledeče jednostavne nasvete na samem sebi in na vaši družini.

Kaj naj se je: Zauživajte polno svežega sadja in sveže, dobro kuhane zelenjave. Koncentrirane jestvine kot meso in sladice ne dajajo zadostnih snovi za povspesitev prebave. Ako ste zaprti, zauživajte otrobnice pečence, fige, masle in salata olja. Ne rabite odvajalnih kroglic, ker se po njih prebavni sistem le razvaja.

Popiivate najmanj šest kozarcev vode na dan.

Kedaj naj se je: Jedite redno trikrat na dan. Zauživajte hrane med enim obedom in drugim je škodljivo dobremu prebavljanju. Ako ste lačni, predno greste spat, je dobro piti gorkega mleka, ali slabo je jesti solidne hrane, ki dela spanje nemirno.

Kako naj se je: Treba jesti in ožvečati hrano tako na drobno, da sklizne lahko dol po grlu.

Dobro je zauživati vode v zmernem obsegu tekotom jela ali ni dobro splaviti hrano v želodec s pomočjo vode. Odložite skrb in sitnost, kadar jeste. Smeh in družabnost sta boljša kod jeterne pilule.

POŠILJANJE DENARJA

po pošti ali brezjavno hitro, poceni, zanesljivo. Na uložke plačamo po 4% obresti. Prodajamo parobrodne listke, Javni notarski oddelek. AMERICAN UNION BANK. Ivan Nemeth, predsednik. GLAVNI URAD: 10 E. 22nd Street. PODRUČNICA: 1597 2nd Avenue. New York City.

Spomlad je tukaj

in zaloga z vsakovrstnim spomladanskim blagom je sedaj popolna. Časi niso sedaj ravno najboljše, zatoraj sem se odločil za to leto prodajati vse blago z veliko manjšim dobičkom kakor v dobrih ali normalnih časih. Če mora delavec biti zadovoljen z manjšo plačo, sem tudi jaz zadovoljen delati z manjšim dobičkom. Blago, katerega držim v zalogi je samo prve vrste, moderno, trpežno in cene istemu nižje kakor kje drugje.

Za obilen obisk se vam najtopleje priporočam, kjer bodem tudi gledal da Vas točno in pošteno postrežem.

BENO B. LEUSTIG
6424 St. Clair Ave.

MALI OGLASI

PRODA SE dobrodoča gostilna z vso opremo. Vprašajte na 5302 St. Clair Ave. (105)

NA STANOVANJE se sprejme štiri fante. Naslov se poizve v upravnistvu tega lista. (105)

NAZNANILO!

Uljudno naznanjam, da kadar rabite stenski papir, ga dobite lahko pri meni po najnižjih cenah. Če želite imeti vaše sobe papirane, oglašite se pri meni. Vsako delo vam jamčim, cene zmerno, delo solidno. Se vam priporočam
Anton Colarič
5385 ST. CLAIR AVE. (x)

TRGOVINA NAPRODAJ.

Grocerija in sladšičarna, na prbmetnem kraju, se prodaja radi odhoda iz mesta. Cena je nizka. Zglasite se na 7834 Burke Ave. (104)

DRUŽINA BREZ OTROK

išče stanovanje s 3 ali 4 sobami od 45. do 70. ceste. Kdor ima kaj primernega naj sporoči v uradu Enakopravnosti. (103)

SLADŠIČARNA

(candy store) se mora takoj prodati; 5 sob, kopališče, najemnina \$45 na mesec. Najlejša prilika za Slovenca ali Hrvatca. — Vprašajte na 1316 E. 55. St. (104)

AVTOMOBIL NAPRODAJ

V dobrem stanju; za 5 oseb; cena nizka. Vprašajte na 6013 St. Clair Ave. (103)

HIŠA NAPRODAJ.

Cena \$6,600, v gotovini \$3,100. Radi naglega odhoda v stari kraj sem prisiljen prodati svojo hišo skupno s pohištvo. Hiša ima 8 sob, štiri zgoraj, in štiri spodaj, kopališče, cementirano klet, verando zgoraj in spodaj in stoji na zemljišču, ki meri 35x140. Hiša je vredna \$7,500, toda žrtvovati jo moram ker moram čim preje zapustiti Ameriko. Ako mislite kupiti, se nemudoma oglasite pri MILOŠ BOIČ, 14206 Sylvia Ave., Collinwood, Ohio.

O.S. Price' 245 Bell Randolph 6853-W
JOS. VOVK
1123 ADDISON RD.
Najlepši avtomobil za poroko. Cene nižje kot drugod. Se vam priporočam. (Tor. Cet.)

PEVSKO DRUŠTVO "JADRAN"

zboruje vsako prvo sredo v mesecu ob 8 uri zvečer v Kunčičevih dvorani. Uradniki: Frank Kalin, predsednik, 14507 Darwin Ave.; Albin Praprotnik, podpredsednik, 17005 Waterloo Rd.; L. Boštjančič, tajnik, 1312 E. 167th Str.; M. Podboj, blagajnik, 1312 E. 167th A. Jering zapisnikar.

Nadzorniki: Predsednik nadzornega odbora G. M. Kabaj, F. Zlobec in F. Skalin.

Pevovodja g. Ivanuš. Pevske vaje se vršijo vsak petek, točno ob 7:30 uri zvečer v Kunčičevih dvorani. Vstop v društvo ima vsak napreden Slovenec in Slovenka, lahko kot aktivni pevec ali kot podporni član. Se uljudno vabite za pristop.

Frank Zakrajšek

Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu
POGREBNIK IN EMBALMER
1105 Norwood Rd.
Tel. Princeton 1785-W.
TEL. Rosedale: 4983

Avtomobili za krste, poroke in pogrebe in druge prilike. — Čitatelje opozarjamo na oglase v današnji izdajo, in da ob vsaki priliki kupujete pri trgovcih, ki oglašajo v našem in vašem listu.

KAMDEN KOFFEE

KAMDEN KAVA je najboljša kava, najboljše kvalitete: Prodaja se v kartonskih zavojih po en funt, po vseh najboljših grocerijah.

THE KAMDEN CO.
PEČEMO IN POKAMO V CLEVELANDU, O.

LIBERTY BONDI IN VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE.

Prodajte sedaj. Mi plačamo v gotovini takoj. Simon, zanesljiv vi prekupevalec, soba 216 Lennox Bldg., drugo nadstropje. Vzemite vzpejačo. Vogal devota cesta in Euclid dave, nad Singer Sewing Machine Co. Odpust do 6. ure zvečer.

Tel. Central 2373 R. Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik Slovenske PLOŠČE preje \$1.00 sedaj 85c VELIKA ZALOGA UR IN ZLATNINE. Wm. Sitter 5805 ST. CLAIR AVENUE Cleveland, O.

TEL. IN PÓD. DRUŠTVO "SLOVENSKI SOKOL"

Ust. 3. Rožnika, 1897 v Clevelandu, O. Imenik za leto 1921. Starosta: John Pekol, 1447 East 53rd St. Podstarosta: Peter Pikš, 6025 Glass Ave. Tajnik: Frank Hudovernik, 1064 East 62nd Str. Blagajnik: Frank Jerič, 6522 St. Clair Ave. Nadzorniki: 1.) John Main, 6220 St. Clair Ave. 2.) Frank Šober, 1395 East 55th St. 3.) Mike Kos, 1192 Norwood Rd. Društveni zdravnik: Dr. Fr. J. Kern, 6202 St. Clair Ave. Seje se vrše vsaki prvi petek v mesecu v prostorih SND. soba št. 3. Sprejema člane od 16 do 45 leta. Asesment za mesec 75c. Člani so deležni s tem \$150.00 smrtnine in \$7.00 na teden bolniške podpore. Vse informacije za pristop dobite lahko pri članih, ali pri uradnikih gori imenovanih.

CUNARD-ANCHOR

Največje, najhitrejšje ladje na svetu. S potniki se postona nadvse prijazno. V vašem mestu je naš lokalni zastopnik. V Jugoslavijo, Bulgarijo, na Romunsko in Madžarsko. "CALABRIA" 17. MAJA Direktno v DUBROVNIK \$125 TRST \$115 Constanta preko Patras \$115 Dodatno še \$5.00 vojnega davka.

PREKO CHERBOURG: Mauretania 12. maja Aquitania (45647 ton) 24. maja Pannonia 4. junija V Reko, Trst ali Dubrovnik Kabina \$200 Tretji razred \$125 Davek \$5.00.

Tiskovna Družba

THE American-Jugoslav Ptg. & Pub. Company.

6418 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO.

Tiskarna

Tiskovine

Dnevnik

Tudi Vi

Je edino slovensko unijsko podjetje, katerega lastuje zavedno delavstvo.

Napravljene v naši tiskarni, so lične in cene jako primerne.

Družba izdaja dnevnik Enakopravnost. List prinaša najnovejšje novice in druge koristne razprave v prid delavstva. Če še niste naročnik lista, naročite se nanj.

Lahko postanete delničar podjetja. Za podrobnosti se obrnite na direktorij ali pa v uradu družbe.

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

TEL. PRINCETON 551

6418 ST. CLAIR AVENUE.